

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 156.

V Ljubljani, v torek 13. julija 1886.

Letnik XIV.

Kolera in njeno razširjevanje.

(Po raznih virih, posebno Gaea VIII., pag. 569 in 632, sestavil za klub sv. Cirila in Metoda.) 19. 1. 1886.

(Dalje.)

Prihodnje leto (1868) vstala je kakor na novo v Afriki in oblezla vse meje velike Saharske puščave. Vladala je toraj kolera neprestano od leta 1866 do konca leta 1868. — 25. avgusta 1869 zavlada je grozen strah med bivalstvom nesrečnega mesta Kieva. Kolera oglasila se je zopet v vsej svoji grozovitosti. Vse bilo je zbegano. Ljudstvo govorilo je o demonih, ki so zakleli to mesto poginu. Vse je trdilo, da je kolera od leta 1866—1869 bivala neprestano v mestnem okrožji, a da je tako rekoč spala med tem časom zakleto spanje, ker je bila začarana. Tega leta odrešil jo je zopet zlobni duh. Trdili so vsi to brez izjeme. Ko je bila nadloga že prestana, so „post festum“ določili z gotovostjo strokovnjaki, da je mesto Kiev sicer ugodno za utaborenje te bolezni, a da navzlic temu se vendar ni bolezen porodila nikedar na domačih tleh, ampak da je bila vselej zanesena, in sicer obkrat iz Perzije. Perzija dobila jo je iz Indije in v Indiji porodili so jo romarji. Indijski romarji so kakor kobilice, kamor se zaleté, ondi ne raste več trava, dasi je zemlja ondi uprav prečudno rodovitna in ako si je tudi poiskala južnih afrikanjskih planjav in arabskih pokrajin, plazila se je le vedno ob mejah puščavnih; v puščavo si še ni upala.

Jako dobro varuje pred kolero drevje, tako dobro, da se ravno onih vasi, ki so obdane z drevjem, ni prišla po navadi kolera, in ako je še tako divjala okoli in okoli sosednih vasi, in je ondi zahtevala še toliko žrtv. William pravi, da sam ne more pozitivno spričati, v koliko drevje zabranjuje in odvrta kolero, a toliko pa vé iz skušnje, da se je pokazala kmalo v onih krajih, kjer so posekali gozdovje, in ako tudi ta kraj ni bil niti v najmanjšem ugoden in vabljiv za kolero.

Leta 1854 pokazala se je ista tudi na Bavarskem. Drevje zavarovalo je bolezen. Vendar ni temu pripisovati take moči kot morju ali puščavi. Prva dva vplivata prav strogo, djal bi, nezmotljivo (gotovo) kolero; drevje le zabranjuje, da se težje vtihotapi v kraje od njega obdane. Vendar ako se pokaže kolera v kraju, obdanem z drevjem, je ondi veliko zlobnejša, hujša, traja dalje, pobere grozno veliko ljudi in ne redkokrat pokončá prav cele vasi tako, da tirja zadnje življenje, da izmrjó celi okraji. A ta slučaj dokazuje ravno dobro lastnost drevja, kajti drevje v taki okuženi vasi zabranjuje vsako širjenje bolezni na drugod, in jo omejuje dolgo le na oni okraj; zato je pa ondi tako zlobna.

Četrtri rekli smo, deluje tudi gorovje proti kolero; vpliva in deluje pa le v toliko, v kolikor vpliva na zdravstveno stanje sploh. To samo dalo bi daljšo razpravo, zato se ob tej priliki ne moremo spuščati v ta razgovor, dovolj, da smo vpliv gorovja imenovali in označili. Ko bomo govorili o bistvu te bolezni, bode samo ob sebi razjasnilo se tudi, zakaj da zdravstveno vpliva na človeka gorovje posebno ob času kolere. — S tem imenovali smo štiri glavne kolerine sovražnike ali vice versa: človekoljube.

Kaj pa podpira, pospešuje kolero? Več reči, pred vsem pa: 1. Nizka lega kacega kraja. 2. Mokrota po hišah, posebno zidanih iz skalic. 3. Kloaki, kanali, po katerih se pretaka gnojica, v

tem obziru recimo: Gorje Ljubljani, ko bi se oglasila ob nizkem stanju Ljubljance, t. j. ob hudi suši, kajti odpadki pri tej bolezni imajo največji vpliv. 4. Kolero podpira nesnažna voda (pomen ima le v teh okoliščinah, kot so v Ljubljani, namreč ker je vsled kanalov skoro vsa voda polna gnilih organskih tvarin), kot pitna voda pa ni tako pomenljiva, kakor je to sicer vedno ob slučaju družih nalezljivih bolezni; slabega vpliva je: 5. Voda na ilovnati in močvirni zemlji. 6. Kolero pospešuje vsa nesnaga, kakoršna je običajna med nižjim ljudstvom po velicah mestih. O tem zvedeli smo prav osupljive prizore iz časopisov o priliki zadnje francoske kolere. 7. Znano je morebiti, da so kolero ljubi gotovi mestni deli in okraji, da so jej nekatere hiše kaj po godu, posebno one, v katerih je že enkrat bivala, take prostore si rada poišče v drugič. 8. Velicega vpliva na razširjanje te bolezni je letni čas, kakor poroča Macpterson. Opazoval je on več kolerinih let v mestu Kalkuti, in vedno zapazil, da je bila bolezen najhujša ob suhih vročih mesecih: marca, aprila in maja, da je pa za časa velike mokrote redno ponehala. 9. Še en važen faktor kolerin je omeniti. Omenili smo ga že površno, in to so tla kacega kraja, kjer se je oglasila kolera. Vedno kazalo se je to, da peščena tla jej ugajajo malo, pač pa močvirnata ali mokra, in sicer tako-le: dokler stoji voda na močvirju, takrat je zagotovljeno, da se ne bo kazala v veliki moči, pač pa, ako se ob vročini taka tla osušé, in jih pričinja prepričavati suh veter — takrat sme se trditi s precejšno gotovostjo, da se kolera prične, ako je bila že prejšnje leto v teh krajih.

Sedaj, ko smo po večini pregledali glavne pospeševalce — a ob enem tudi regulatorje kolerine, skušajmo jih še nekoliko razjasniti! V to treba je, da izrečemo svoje mnenje o bistvu te bolezni. Res je, da je še temno, da je vse to še hipoteza, a vendar je taka, da ima veliko podlago. Misli se, da so nositelji kolere neke male rastlinice, neke miskropične gljivice, ki se s svojim semenom ob ugodnem vremenu jako zaplodijo. Več kemikov opazovalo je že razvijanje in množenje teh gobic, in to tako, da so izmečke od kužnih bolnikov spravili v dotiko z dušika prostimi razstoplinami, kakor s kruhom, citronami, sladkorjem, z beljakovino, glicerinom, in res videli so, kako se je neizmerno zaplodila ta rastlinica. Zakaj je temu tako, uvidimo, ako si le površno ogledamo okoliščine Indijskih Božjih potov.

Poglejmo tje v pokrajino Hadwar, v severozahodni Indiji; kraj ta leži pod Himalajskimi velikani, ondi, kjer izvira reka Ganges. Sveto je to mesto. 12. aprila skopati se ima vsak Indijanec na tem kraju, v posvečeni reki, in piti iz nje vodo življenja. In nabere se vsako leto tega ljudstva neštevilno veliko. Tako tudi l. 1866. Takrat bilo je oznanjeno, da dojde tudi raja (kralj) (Borthpurski) opraviti sveto svojo dolžnost. Orijentalni kralj vam predstavlja božanstvo. Zato združevalo se je takrat vse za velik ljudski shod. Ljudstvo vrelo je k Hadwaru. Ceste bile so polne romarjev — bilo je nekako splošno izseljevanje. Bali so se romarji sami, da ne bi mogel sprejeti kraj vseh teh množic, a vendar romali so dosledno vsi tjekaj. In res neverjetno, toda resnično: na prostoru jedne same štirinajške milje bivalo je ljudi čez 3 milijone tako, da je komaj dobil vsak prostora, položiti svojo glavo na zemljo.

Takrat nastala je med ljudstvom prvič prava, nalezljiva, epidemična, azijska kolera. Vzroka bila sta posebno dva: 1. močvirnata zemlja, na kateri so taborili in prenočevali romarji, in 2. grozna nevihta, ki se je znosila v noči med 11. in 12. aprilom nad ubogim tem ljudstvom. Le kdor je že okusil tropiško nevihto, le-ta zamore razumeti, kak strah, kake elementarne nezgode prestali so romarji ono noč. Celo noč stali so tako rekoč v vodi; in voda ta spravila je skupaj vse človeške odpadke, ki so se ob solncu družega dne parili, in razširjevali neznanjski smrad. — 12. aprila pričelo se je kopanje. Povodenj se je vnesla, a voda bila je vendar blatna. Kopališče obsegalo je v dolgosti 650 čevljev, široko bilo je le 30 čevljev, in zagrajeno od glavnega toka reke, da ne bi kdo zagazil do globočin in vtonil. Mislimo si sedaj 1. da reka Ganges teče leno, 2. da se je nad 3 milijone ljudi skupalo v tej od človeških odpadkov okuženi vodi, in 3. da je po stari navadi donesel vsak hišni oče ves domači mrliški pepel, t. j. ves pepel od sežganih domačih mrličev in ga po sv. zakonu vrgel v sv. reko, in mislimo, bolje predstavljajmo si, da je vsak kopalec pil na debelo te vode, ker je to zaukazano v indijski sveti postavi; potem si lahko predstavljamo vse vzroke, zakaj da je takrat že precej drugi dan naznanila se kolera, in se prišla ljudi v groznem številu. — Romarji počeli so odpotovati; vsak bil je okužen. In ti okuženi zanesli so po vseh indijskih okrajih bolezen, tako, da se je zaradi kolere določila z gotovostjo in določnostjo natanko lahko pot, koder da so potovali romarji. Ljudstvo, če tudi domače, balo se jih je kot strahu. In ne zastoj. Od tega časa postali so romarji vedno glavni nositelji te bolezni po vsem svetu. Od teh romarjev datira se tudi evropska kolera pričeni od l. 1869, ko je nastala v Kievu. S tem rešen je zgodovinski izvor kolerin tudi za naše kraje, v tem rešeno je tudi od nekdanje tako kočljivo vprašanje: „od kod ta bolezen?“

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 13. julija.

Notranje dežele.

Sedem let skoraj ukvarja in prizadeva si ubogi Taaffe, kako bi pomiril nahujskane in nadražene avstrijske narodnosti, a se še nikjer veliko ne pozná. Slovani in Nemci, ter Slovani in Lahi so si še vedno v laséh in to huje, kakor prej kedaj in narodnostnih preprirov ni konca ne kraja. Pri teh pa vse drugo hira! Kmetje tožijo, da nič več shajati ne morejo, ker stroški že zdavnej dohodke presegajo. Rokodelci in obrtniki se pritožujejo, da jih konkurenca po cesarskih rokodelskih zavodih — po kaznilnicah, kar vničuje. Poslanci na Dunaji, posebno nemško-liberalni, pa prusjaško politiko vganjajo! Slovenskim poslancem se letos ne dá nič očitati, kajti storili so vsi vestno svojo dolžnost, razkrivajoč rane, ki nas skelé. Na nemški strani se mora najprvo opustiti hujskajoča politika, ktera je pravo olje v ogenj razdraženosti; na nemški strani morajo kreniti za slovanskimi poslanci, ki so se že prav hvale in pripoznanja vredno trudili na narodnogospodarskem polji, potem še le se je nadejati, da zgine mednarodni prepri in se bodo razmere povsod zboljšale. Dokler pa tega ne bo, tako dolgo se nam ni ničesar nadejati. Taaffeju samemu bi želeli

več odločnosti in to na eno, kakor tudi na drugo stran.

Nemški listi si samega veselja roke manejo, da minister Gautsch na Češkem, po čeških srednjih šolah ni bil zadovoljen z dijaki glede znanja nemščine. V Budějovicah in v Plzni je menda sam spraševal tu in tam, pa je povsod glavo zmajeval, tako slabo so neki učenci odgovarjali. Iz tega sklepajo nemški listi, da bo minister Gautsch že drugače vkrpil, kako da naj se podučuje nemščina na srednjih šolah čeških, da se je bodo dijaki temeljiteje naučili. Kaj in koliko je na tem resnice? Na Češkem se strogo ravna po postavi, katero so liberalci skovali in se glasi, da se nobena narodnost ne sme siliti, da bi se morala drugega jezika učiti. Vsled tega je po čeških gimnazijah nemščina povsod neobligaten predmet, katerega se pa češki mladenčji vendar-le še bolje in spretnjeje nauče, kakor pa pri nas naši nemški gospodiči slovenščine, katerim je ta namreč neobligaten predmet. Da bi toraj Gautsch nameraval nemščino za obligaten predmet vrniti, bi moral pred vsem z državnim zborom govoriti, potem pa ob enem tudi češčino na nemških šolah za obligaten predmet proglasiti, drugače iz vsega skupaj ne bo nič. Enaka bremena, enake pravice! Če se bo Gautsch na tej podlagi z državnim zborom v razgovor podal, utegne kaj doseči, sicer pa ne.

V Trstu je vprašal v seji trgovinske zbornice svetnik Venician Vuceticha, podpredsednika zbornice in nje zastopnika v državnem zboru, zaradi glasovanja o Snessovem predlogu. Vucetich je zagovarjal svoje glasovanje v daljšem govoru ter rekel med drugim, da bi bil Snessov predlog na škodo Tržaškemu mestu, a interpellant pravi, da se ne strinja z Vucetichem zagovarjanjem. Svetnik Basevi stavi predlog, naj zbornica sprejme Vucetichovo izjavo na znanje in da naj preide na dnevni red. Pred glasovanjem je več svetnikov dvorano zapustilo. Venician pravi nato, da je on zadovoljen z večino navzočih in nato je bilo z 12 proti 10 glasovi sklenjeno, da se preide na dnevni red. Da so sklepi v zbornici veljavni, je treba, da je navzočih 24 članov, a tukaj jih je glasovalo le 22, in v tem smislu ta sklep nima postavne veljave.

— V Zagrebu je mestna občina za razkuževanje mesta, kanalov in ulic potrosila 1500 klgr. karbolne kisline, a naročila je 4000 klgr., a pokazalo se je, da ta kvantum ne zadostuje, toraj je naročila še 2000 klgr. 1 klgr. stane 3 kr. višje, ker je karbolna kislina vsled mnoge porabe v ceni poskočila.

Vnanje države.

Bolgarski poslanci, vladi prijazni, so prepričani o tem, da se mora „sobranje“ zopet preklicati, ako bi pregledovanje osnovnega „štata“ ne izpalo tako, kakor si želi bolgarsko ljudstvo, marveč v nasprotnem smislu. V organu Cankovića („Svietlina“) je objavljen načrt adrese, kakor si ga želi manjšina, ta ima 55 podpisov, adreso večine je pa podpisalo le 31 poslanec. Adresa manjšine povdarja, da se mora sklicati veliko „sobranje“ glede na člen prvi o ustavi, vsled katerega se Bolgarsko ozemlje ne sme ne razširiti ne zmanjšati brez velikega „sobranja“. Opozicija se pa v tem vendar le moti, ker o razširjanju zemljišča se ne more govoriti sedaj, isto tako ne o zmanjšanju; ako se je odstopil okraj Kirdžali in vasi v gorovju Rhodope, ker se s tem ni odstopila bolgarska zemlja.

Vsak korak, ki ga Rusija v najnovejšem času stori, politikarji vidijo, da je **proti Bolgariji** obrnjen; ta naravnost, drugi zopet bolj po ovinkih, vsak pa hoče vedeti, da pot pelje tje. Madjari so te dni v Bukareštu vže več ruskih višjih častnikov opazili (?), ki so imeli nalog, da napravijo z rumunsko vlado pogodbo, na podlagi katere bi se za slučaj kake potrebe ruski vojski prost prehod skozi Rumunijo dovolil. Ravno tisti Madjari trdijo, da so Rumunci silno vznemirjeni, ker so Rusi velike množine vojaštva v Besarabiji nakopičili; vse tiste tolpe so menda v Bolgarijo namenjene. Da je morebiti vendar-le kaj resničnega na teh novicah, nečemo tajiti, ker nam je znano, da Rusi celo bolgarsko zmešnjavo od prvega pravrata pa do današnjega dne za „turško-anglesko spletko“ smatrajo, po čegar prizadevanji se je namreč ta izcimila. Da jim kot taka ne more ljuba biti, se vendar samo po sebi razume; prav za to imajo pa tudi tako jezo na Battenberga, v katerem turško-angleskega pomagača vidijo, katerega se na vsak način znebiti želé in tudi poprej mirovali ne bodo, da ga iz Bolgarije spravijo. Rusija, kakor sedaj njena politika kaže, bo rajši drugo orientacijo vojno pričela s Turčijo, kakor pa, da bi Battenberga iz oči spustila in prej ko ne bo prav Bolgarija povod tej vojski, Turčija pa glavni smoter.

Med **Turki in Črnogorci** boji prav za prav še nikdar prenehali niso; kajti če se do dobrega ne bidejo neprestano, kavsajo se po malem vendar le vedno. V začetku tega meseca vdarila je zopet taka krvi in ropa željna turška tolpa iz Kolašina v Albanijo čez mejo na črnogorsko zemljo, kjer je več vasi napadla. Povod temu napadu je bilo dovršeno uravnavanje državne meje med Turčijo in Črnogorsko mejo, ker sta ob tisti priložnosti meseca marca dve turški vasi prišli pod Črnogorsko oblast, kar je Turke tako vjelo, da so vse popustili in se izselili. Vlada jih je pri tem še podpirala, ker jim je v obližji Kolašina zemlje in druge podpore preskrbela, da so se

ondi naselili. Kedar se je pa tista selitev vršila, so se Turki in Črnogorci tudi nekoliko stopili med seboj, ker brez boja tako nič ni in so Turki celo Črnogorce obdolžili, da so na njihove žene streljali, kedar so se te preko reke Tare selile ter so jim za to grozno maščevanje obljubili, katero so sedaj v poslednjem napadu izvršili. Na 1. julija zvečer združili so se toraj Turki iz vseh sosednjih okoli Kolašina ležečih vasi in so zjutraj na vse zgodaj preko Tare na Črnogoro planili, kjer so po vaseh ropali in moriti začeli. Črnogorci so se pa tudi jako hitro oborožili in takoj se je vnel krvav boj, v katerem so se Turki čedalje bolj umikali. Nekteri so že prekoračili reko, drugi so se pa po hišah poskrili, katere so Črnogorci takoj obstopili in so jih dva dni obkoljene imeli. Ko so Turki v nedeljo 3. t. m. zjutraj poskusili oprostiti se, so jih Črnogorci deloma pobili, deloma pa polovili. Turkov je ostalo 70 mrtvih in ranjenih, Črnogorcev pa 25.

Rumunci so predložili svojemu parlamentu načrt postav, po kateri mislijo svojo narodno obrt zboljšati in povzdigniti. Možje pa, ki so tisto nameravano postavo bolj natanko preresetali, trdijo, da ta ne bo tolikanj Rumuncem samim, kakor ondi naseljenim tujcem koristila. Država namreč hoče vsakemu tujcu, kdor bi se iz obrtniškega namena ondi naselil, prepustiti za ustanovitev dotičnih tovarn potreben svet brezplačno. Posebno z nemško državo se bodo zopet sklenila konzularna jurisdikcija, in se bo dalo dovoljenje, da si smejo zemlje tudi za poljedelske namene nakupiti. Rumunska državna ustava, § 7, tujcem sicer to prepoveduje, toda sedanja vlada se za to ne briga dosti in bode že skrbela, da se bo postava potrdila, s katero se bo Rumunija tujemu življu v naročje vrgla; s tem korakom se bo pa zdatno oddaljila od svoje neodvisnosti. Sami se bodo izročili s tem Nemcem, katerih se ne bodo morebiti nikdar več znebili. Za to ste pa tudi večina, kakor manjšina državnega zbora silno razsrjeni na vlado. Konec minulega meseca so imeli zaradi tega tudi tabor v Bukareštu, na katerem so vladi sijajno nezaupnico izrekli! Inostranska trgovina se je posebno na Laško jako razvila in vsak laški parnik po nekaj govedi odnese. Do sedaj so že nad 3000 volov v Napolj odpeljali.

Francoska že zdavnaj ni imeia tako čilega vojnega ministra, kakor ga ima sedaj. Kamor pride, povsod vojake in vojaške gojence za boj navdušuje. Mož pa ni le pri besedah ostal, temveč je tudi že priprave za dejansko izpeljavo svojih naukov pričel. Ravno kar poskušajo razno streljivo, puške in drugo morilno orožje. Če se jim dovoljno obnese, se bodo takoj še to jesen pri domačih tovarnarjih velike množine novih pušek in streliva naročile. Cemu to? Kam se vse te priprave obračajo? Morda na Nemško? Ne verjamemo. V Azijo morda? Tudi ni verjetno. V Afriki so se sicer Arabci in drugi črni ljudje nekoliko sovražno gibali, toda ne toliko, da bi morala francoska republika novo orožje dobiti. Prej ko ne jel je ministru Boulangerju smodnik domá smrdeti, kajti rojalistični listi narod vedno obdelujejo, da naj si vendar ne daje več po sedanji vladi srčne krvi srkati, ako mu postava pravico daje, da si vladno obliko vsak trenutek lahko spremeni. Vsled takega pisanja po časnikih spisala se je v rojalističnih krogih adresa udanosti, s katero se je potem deputacija k grofu Pariškemu v Tunbrigde-Wells podala. Grofa Pariškega je ta dokaz zaupanja jako razveselil in je menda rekel: „Prav je, da se narod podučuje, kako da se lahko po postavnem potu oprosti spón, ki ga tišče, toda dobro mora pripravljen biti. Jaz bi bil že pripravljen. Največji del naloge pa imate Vi sami. Dramite zaspame in neodločne, ter vabite jih k sebi, da z družinimi močmi poskusimo svojo srečo.“

Izvirni dopisi.

Iz **Št. Vida pri Zatični**, 10. julija. Tretje birmsko potovanje mil. gosp. knezoškofa bilo je sklenjeno letos z birmo v Št. Vidu pri Zatični. Tudi Šentviška fara si je po moči prizadevala sprejeti z vso slovesnostjo visokega gosta in mu pokazati, da je ljudstvo še vedno vdano sv. veri in svojim duhovnim pastirjem v kljub vsem naporom nasprotnikov, nemških in slovenskih liberalcev. Že popred bila je cerkev prav primerno prebarvana, ravno tako sobe v župnijskem poslopju. V nedeljo, 4. julija, so mil. knezoškof po dokončanem obiskovanju v Škocijanu odrinili v Novomesto, kjer so prenočili pri tamošnjem prečast. gosp. proštu, ki jih je tudi spremil prihodnji dan v Trebnje, kjer je bil pri prečast. g. dekanu obed. Po obedu odrinili so s spremstvom g. prošta proti Št. Vidu.

Na meji fare, na Medvedjeku, pričakovala je visokega gospoda farna duhovščina in več drugih faranov z dvanajsterimi vozovi.

Okoli 6. ure pripeljejo se vladika in izstopijo; veselilo nas je videti, da se milostni prav dobro počutijo v kljub trdopolnemu potovanju.

G. župnik pozdravi najpred mil. knezoškofa v imenu cele fare in potem predstavi nekatere gospe, kakor g. grofa Laszansky-ja in druge.

Odrinemo proti Podgabri, kjer je bil postavljen velikanski, čez šest sežnjev visok slavolok z napisom:

„Mnoga leta vladiki!“

Pri slavoloku pričakovali so knezoškofa tamošnji zlatomašnik, g. Pečar, pa šolska mladina s svojima učiteljema. Tudi dalje proti Št. Vidu kazali so mlaji ob potih veselje ljudstva o prihodu zaželenega višjega pastirja, tako v Radohovasi, pri sv. Roku itd.

Ob vhodu v vas bil je postavljen drugi slavolok, prav lepo okrašen, z napisom:

„Proseč za Te blagost z nebes,

Rod kliče naš: Pozdravljen knez!“

Tu pričakuje milostnega šolska mladina z učiteljstvom štirirazredne ljudske šole; pozdravlja ga v imenu učencev in učenk deklica ter vladiki pokloni lep šopek v znamenje otročje vdanosti. Po opravljeni pobožnosti v ozaljšani cerkvi podajo se milostljivi v farovž, kjer jih pozdravlja zopet slavolok z napisom:

„Željam ta dom je Tvojim prost —

Pozdravljen v njem, presvitli gost!“

Komaj se zmračí, zasvetijo se po bližnjih holmcih kresovi, zažgó po farovškem vrtu lampijoni, kar je naredilo posebno prijeten vtis med drevesnim zelenjem, spuščajo raketi in zažiga umetalni ogenj. Vladika so početkoma iz okna ogledovali lep prizor, potem pa so šli po lepo razsvitljenu vasi do gosp. Slivníkove hiše, ker nas je zopet iznenadil umetalni ogenj, potem pa zopet po vasi memo pokopališča v župnijo nazaj.

Drugi dan ob 8. uri zjutraj pričela se je slovesnost s sveto mašo in pridigo, v kateri so višji pastir prav poljudno razlagali vrednost neumrjoče duše; na srce pokladali skrb za-njo; potem pričela se je sv. birma, ki je trajala do 1/2. ure popoldne; birmancev je bilo 1135, med temi le domačih čez 600.

Pri obedu nazdravil je g. župnik premilostnemu knezoškofu, kateri so mu jako prijazno odzdravili, in potem prečast. g. proštu, ki je tudi napil g. knezoškofu in g. župniku.

Ob 6. uri zvečer odrinili so milostljivi vladika; mnogo voz jih je spremljalo do meje fare, kjer jih je pozdravljala slavolok z napisom:

„Udan ti puščaš, veren rod —

O, vzemi blag spomin od tod!“

Farna duhovščina in nekaj drugih gospodov spremljevalo je pa še knezoškofa do Višnjegore, kjer jih je pozdravljala čast. g. župnik in pričakovala novo ustanovljena požarna bramba.

Tako se je končal ta, za našo faro znameniti dan, ki bo ostal celi fari še dolgo v najboljšem spominu.

Iz **Škocijana**, 8. julija. Prinesel je sicer že „Slov.“ popis slovesnega sprejema premil. knezoškofa, a več oči več vidi, menda č. čitatelji ne bodo zamerili, če še nekaj dostavimo. Kar smo že dolgo srčno želeli, se nam je 4. t. m. spolnilo. Imeli smo v svoji sredi prevzvišenega vladiko. V soboto ob 1/2.8. uri zvečer se pripeljejo na mejo naše velike fare. Pri slavoloku: „Fara Škocijanska srčnega veselja polna pozdravlja svojega knezoškofa“ jih čakajo fantje z zastavami na lepih konjih in možje na vozovih. Ko se do njih pripeljejo, jih župan s kratkimi besedami nagovori, za kar se premilostljivi ljubeznjivo zabvalijo.

Sedaj zagromi strel topičev, zvonovi zapojejo po vseh cerkvah, in ljudje iz vseh krajev hité pozdravljat svojega višjega pastirja. Ginljivo je videti, kako naše slovensko ljudstvo spoštuje svojega knezoškofa. Veliko jih je že dolgo prej stalo pri cesti in težko čakalo trenutka, da pridejo milostljivi škof. Ko jih pa zagledajo, ponižno pokleknejo, da sprejmejo blagoslov iz nebes po njegovih rokah. Po vseh vaseh napravljeni so bili lični slavoloki, povsod je odmeval strel topičev, ki je pozdravljala veseli prihod knezoškofa. Krasen prizor, ginljivo spremljevanje! v sredi milostljivi knez, z njimi možje na vozeh, spredaj fantje na čilih konjičih. Kot častna straža se pomikajo iz Dobrove proti Škocijanu, ki je bil ves praznično oblečen. Vsaka hiša, vsako okno imelo je svojo zastavo. Sedaj so dospeli v vas do slavoloka pri Varaunovi hiši. „Češen bodi, kateri pride v imenu Gospodovem!“ Pred cerkvijo jih čakajo domača gg. duhovnika, šolska mladina in brezštevila množica ljudi.

Stopivši iz voza jim pri krasnem slavoloku

učenka Alojzija Lavričeva podá lepi šopek, ter jih nagovori: „Premilostljivi knez in škof! blagovolite sprejeti šopek cvetic, kterega Vam podari šolska mladina.“ Potem se podajo v cerkev, kjer domači gospod župnik podeli vsem blagoslov s presv. Rešnjim Telesom.

Slavolok pri stopnicah pred cerkvijo je bil res jako lep. Že črke same na sebi so bile z oljnato barvo prav lično napravljene. Na vsakem koncu slavoloka sta stala v višavi kaj lepa angelja v desnici držeča škofovo palico, v levici pa belo lilijo; v sredi slavoloka je bil prav lično napravljen škofov grb in nad njim marmorirana krona, obdana z zlatimi žarki. Vse to je iz lesa umetno zrezljano.

Na cesti, ki peljá proti Mokronogu tik šole, je bil zadnji slavolok kaj čedno z zelenjem v gotičnem slogu postavljen. V sredi njega stala je v zelenem kolobaru zamorska Mati Božja v človeški velikosti z zlatim vencem na glavi in z Detetom na levi roki; spodaj pa napis: „Pod varstvom Marije ohrani nam Bog višjega pastirja!“

Zvečer je bila vsa vas razsvetljena. Na vsakem oknu so bile luči, po zidu, slavolokih in mlajih so viseli razsvetljeni lampijoni in balončki. V razsvetljavi se je posebno odlikovala šola; ljudje so bili kar očarani. Luči spodaj na črni zemlji, luči zgoraj na jasnem nebu, to, dragi čitatelj, je bilo krasno, ginljivo!

Drugi dan, v nedeljo, se je ob 9. uri pričelo navadno duhovno opravilo in sv. birma. Pred sv. mašo stopijo mil. knezo-škof na leco, ter so obilni množici prav lepo, jasno in ganljivo govorili o presv. Krvi Jezusovi in njegovi neskončni dobroti do nas.

Po dovršenih sv. obredih in cerkveni vizitaciji gredó mil. knez spremljani od duhovščine v farovž, kjer so se po zaslišanji nekterih gospodov podali k obedu. Kako veselo je bilo ljudstvo, ki se je ves čas med sv. opravilom spodbudno in pobožno obnašalo, se je vsakemu na obrazu b'falo.

Dasiravno je bila nedelja, je vendar prišlo 12 ptujih gospodov duhovnikov, med njimi tudi gosp. prošt Novomeški, kar je svečanost še mnogo povzdignilo.

Popoludne ob 1/2 6. uri odpeljali so se premilostljivi, spremljani od jezdic, mož in duhovščine od nas v Novomesto.

Kako je ljudstvo pri odhodu knezo-škofa zopet hitelo na ulice in cesto, ter pobožno pokleknilo, da bi še enkrat prejelo blagoslov nebeški iz rok naslednika apostelnov, je bilo res ginljivo gledati. Po pravici smem toraj reči: „Vsa fara se od Vas poslavlja, in — z Bogom — Vam tisočkrat ponavlja!“

Očitno hvalo vsem, ki so se na katerikoli način trudili in pripomogli k tako lepi in ginljivi krščanski svečanosti.

Iz Železnikov, 12. julija. Redka slovesnost obhajala se je pri nas pretečeno nedeljo. V katoliško cerkev bil je slovesno sprejet Henrik Kop, rojen v Holsteinu na Kurhesenskem. Bival je pa 35 let na Kranjskem v Kamnigoric, v Kropi in zadnjih 15 let v Železnikih kot fužinski delavec. Vdeleževal se je že prej naše službe Božje, vsaki dan si ga videl pri sv. maši in pogostokrat tudi med dnevom pred sv. Rešnjim Telesom. Tih in miren človek je bil tudi v svojih mladih letih. Opomin materin, ko mu je dala zadnji blagoslov ločecemu se od doma, „sin, ne pozabi in ne zataji svoje vere“ bil mu je skoraj do večera življenja zapreka, da se ni mogel odločiti za prestop v našo cerkev, dasi je bival ves čas med katoliki. A Gospod, ki kliče o raznih urah, poklical je tudi njega ob 11. uri. Že v soboto zjutraj, ko se mu je podelil pogojno sv. krst, zbralo se je bilo že mnogo ljudstva v cerkev. Tako malega fantka, kakor je 60letni (orjaški) Henrik, niso še videli pri krstnem kamnu prosečega sv. krsta. Popolnoma napolnjena, da natlačena pa je bila prostorna cerkev v nedeljo o slovesnem sprejemu.

Gotovo je pripomogla, da se je sošla tolika množica vernega ljudstva tudi vest, da pridejo nalašč nek gospod iz Ljubljane. Počastil nas je res, da povzdigne slovesnost prečast. g. Tomo Zupan, konz. svetnik, za katero veliko prijaznost mu bodi še tū očitna zahvala izrečena. Domači g. župnik vsprejel je prestopivšega od avgsburškega veroizpovedanja v katoliško cerkev, a govor, slavnosti primeren, imel je tudi slovesno sv. mašo g. prof. Zupan. V lepi slovesščini, z živo besedo kazal nam je g. govornik z zgodovinskimi izgledi, obračajoč jih na slavnost, „kako čudno je delovala in deluje milost Božja“. Iz srca je prišla beseda, segla je pa tudi v srce, čulo se je to po slovesnosti sprejema. „Najmlajšega uda svete

katoliške cerkve v naši fari“, slabotnega starčka namreč ginil je govor do solz. Ž njim radovala se je vsa fara. Veselje bralo se je na obrazu posebno g. župniku, pozabljen je bil ves trud, kterega je imel s podučevanjem. Bog daj, da bi bila slovesnost, ktere ne bomo več pozabili, vsem v pravi dušni prid, kakor se je željno izrazil g. župnik pri obedu!

Domače novice.

(Pobožnost k Srcu Jezusovem) se je v nunski cerkvi lepo sklenila pretekli petek s zahvaljeno pesmijo. V kratkih pa krepkih ogovorih je čvrsti P. Fr. Mayr opisoval nam najprej pomen te pobožnosti, njen blagoslov, potem je kazal nam v posnemanje Jezusovo krotko, ponižno in pokorno srce, razlagal je v darovanji in v molitvi, ter je pripočel poslednji dan apostoljstvo molitve, ktero naj bi bilo sad vse pobožnosti. Omenil je njenega glasila (der Sendbote des heil. Herzens Jesu) in tudi najnovejše vojske zoper ta mesečnik po preučenih ljudéh, ki jih škof Briksenski imenuje „Katholiken ausser Dienst“. Svest si konečne slavne zmage je svetoval, da bi morebiti po „Danici“ tudi med Slovenci dalo se razširjevati in gojiti molitve apostolstvo, kar bi gotovo Slovincem bilo na duhovno blagost.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji). Prestavljen je g. Jernej Pirnat iz Ribnice k Mariji Snežnici. Na službe so šli semeniški duhovniki bogoslovci gg. Kačičnik Franc k sv. Barbari v Haloze; Kavčič Jakob v Ribnico in Keček Andrej v Negovo. Župniji Skalski se je odpovedal č. g. Karl Gajšek; dekan na Dobrni in knezoškofijski duhovni svetovalec.

(Duhovne vaje) v Lavantinski škofiji bodo letos od 20. do 24. septembra v Slatini.

(Čehi pridejo), kakor naznanja „Hlas Národa“ 11. t. m. v posebnem pozivu do svojih rojakov, na Slovensko, da vrnejo lansko obiskanje Slovincem. Iz Prage odidejo v nedeljo 15. avgusta opoludne skozi Brno, Dunaj, Gradec, dospejo 17. dne v Ljubljano, v sredo 18. avgusta pojdejo na Grad ali na Rožnik, popoludne bo zabava v Tivoli, v četrtek 19. v Postojino in v jamo, od ondot nekteri v Trst, nekteri naravnost v Bled na Gorenjsko, kjer bo o lepem vremenu v nedeljo 22. avgusta narodna svečanost, in nato se razidejo ali skoz Beljak, Celovec, Solnograd, ali skozi Išel, Linec, Budejovice.

(Košnja.) Po dolgem jako slabem vremenu se nam je konečno vendar-le posrečilo tudi po mestnih travnikih seno spraviti, kar ga je ta ali oni na javni dražbi kupil. Letos se s senom na noben način ne moremo pohvaliti, kajti tepeni smo na vse strani. Kar ga nam nalivi in moča niso spridili, ostalo ga je po travnikih nepokošenega. Zlasti na delu, kjer sem ga jaz od slavnega magistrata pod Tivoli kupil, je za dober voz sena na travniku ostalo na ta način, ker kosci niso do čistega pokosili. Ko tjakaj pridem in travnik kosmato pokošeno vgleдам, jel sem jih v roke jemati, kje so se kositi učili. „Gospod pa pojdite Vi kositi, če mislite, da bodete bolje napravili; tukaj se ne da čisto kositi, ker je preveč kamenja, opeke, vbitih krožnikov in druge take robe po travniku nametane, da s kosami niti blizo ne moremo, če jih nočemo za vsak seženj posebej klepati“. Kosec je imel prav. Prepričal sem se, da je res tako. Zato pa stavim slavnemu magistratu vtemeljno prošnjo, da naj pred zopetno košnjo s travnikov kamnje in razbito opeko pobrati naroči, da se nam, ki seno od njega kupujemo, ne bo škoda godila.

(O prof. Beckerju), ki bo v četrtek svoje čarodejne predstave v gledališči pričel, se srbski listi jako pohvalno izražajo in je bilo narodno gledališče v Belemgradu pri vseh predstavah natlačeno polno. Pravijo, da eksperimentira jako spretno in elegantno ter spremlja svoje proizvode s primernim govorjenjem v ruščini, francoščini ali nemščini, kakor je komu drago.

(Preskušnje zrelosti) na Mariborskem učiteljišči delali so pripravniki 3. in 5. t. m. in so jo vsi prav vrlo prestali. 18 se jih je oglasilo (11 Slovincem in 7 Nemcev) in vsi so dobili spričevalo zrelosti.

(O koleri.) „Edinost“ piše: Včeraj je zbolela za kolero Amalija Sussek v ulici Molin grande. Prenesli so jo v bolnico za kolerozne, krčmo njenega očeta pa zaprli in stanovanje desenfecirali. — Domenik Ferluga pod Kontovelom, ki je bil napaden

od kolere, je tudi umrl včeraj. — Zbolela je tudi neka André v via Valdirivo. — Vojaka A. Pavletič pri tukajšnjem polku Kralj Milan št. 97. so včeraj napadenega od kolere prenesli v bolnico za kolerozne. — V ulici Delle Ombrelle je zbolela neka dekla Marija Kalan. — Sinoči so zbolele neki tudi tri osebe v Riborgu. Strah pred kolero je velik in sinoči je neki zbežalo nad sto oseb.

(V Tržaško nemško gimnazijo) hodilo je 459 dijakov. Med temi je bilo 120 Slovincem, 150 Lahov in 146 Nemcev, 22 Srbo-Hrvatov, 20 Grkov, 5 Armencev in 1 Anglež. Na čelu sporočila stoji dr. Glaserjev sostavek „Pärvti's Hochzeit“, ein indisches Schauspiel.

(Posojilnice po sostavi „Raiffeisen“.) Vsled dopisa v našem listu od dne 9. t. m. iz Žalca dobimo iz merodajnega mesta pojasnilo, da tako zvane „Raiffeisen-ove“ posojilnice družega nič niso, kakor naše „kmetske“ posojilnice, kakoršne imamo n. pr. v Makolah, v Pišecah, v Slatini itd. Posojilnice po sostavi „Raiffeisen“ so namreč tiste, ktere ne gledajo na veliko svoto deležev, ampak ktere si pridobijo za posojila potrebno gotovino z izposojil in hranilnih vlog. Da nemški listi, n. pr. „Tagespost“, delajo velik hrup o tej „novi iznajdbi“ je umevno, ker nočejo priznavati, da Slovenci dalj časa sem že to urejeno imajo, kar so „nemški liberalci“ še le izumili (ali pa posnemali) in česar se v prid kmetskega stanú še le sedaj poprijemajo. Dete je dobilo novo ime in po tem potu hočejo liberalci dokazati, da „Raiffeisenove“ in pa naše kmetske posojilnice je popolnoma druga stvar; seveda, v enem obziru je razložek gotov; to je v tem, da liberalne kmetske posojilnice dobivajo dovelj posojil iz nemških hranilnic, sedaj tudi še od štajarske kmetijske družbe — slovenske posojilnice si pa morajo pomagati brez teh podpor same in so si tudi hvala Bogu! še vedno pomagale in ostale neodvisne od liberalne stranke.

(Šolnina) se bode na državnih srednjih šolah plačevala pri c. kr. državnih blagajnicah, oziroma davkarijah na ta način, da si bo dotični ondi kupil marke, ki bodo nalašč za to narejene po 10 gold., 3 gld. in 2 gld. 50 kr., ktere bo potem pritisnil na belico, ki jo bo v ta namen od svojega ravnateljstva prejel. Šolnino bo moral vsak v teku 6 tednov plačati od dneva upisanja počenši. Skazal se bo pa na ta način, da jo je resnično plačal, ker mora v teku 6 tednov ravnateljstvu belico vrniti, na kateri so dotične marke pritisnjene.

Razne reči.

— Vsebinska III. zvezka „Theol.-prakt. Quartalschrift“ je sledeči: 1. Der Theolog als Philosoph. Von Professor Dr. Eugen Kadeřávek in Olmütz. — 2. Eine theoretisch-praktische Krachstudie. Von P. Hilarius O. S. F., Lector der Moraltheologie. — 3. Die Bestrebungen auf dem Gebiete des internationalen Eherechtes. Von Dr. jur. Hermann Esser in Linz. — 4. Ueber die gesammte Marienlehre. Von Professor P. Georg Kolb S. J. am Freinberg bei Linz. — 5. Die Vollmachten der Beichtväter im Jubiläum 1886. Von Professor A. Schmuckenschläger in Linz. — 6. Was bedeutet der Ausdruck: „Semel id est prima tantum vice“ in der jüngsten Declaration der heil. Pönitentiarie, betreffend die Jubiläums-Facultäten? Von Dr. Wilhelm Emanuel Hubert in Mainz. — 7. Bücher für Schüler von 8—10 Jahren, besonders zur Anschaffung der Schüler-Bibliotheken. Von Joh. Langthaler, reg. Chorrherr von St. Florian, Pfarrv. in Goldwörth bei Ottensheim. — 8. Das Jejunium naturale bei Kranken. (1. Artikel.) Von Professor Josef Schwarz in Linz. — 9. Ueber die katechetische Fragestellung. II. Von Religionslehrer Anton Egger in Meran. — 10. Umschreibung der Obligationen und Trennung der Stiftungs-Capitalien von den freien Capitalien. (2. Artikel.) Von Dechant Robert Kurzweinhart in Taufkirchen bei Schärding. — 11. Zur Geschichte der Wetterregeln. Von Vicar Dr. Samson in Darfeld (Westphalen) — 12. Pastoralfragen und Fälle. — 13. Literatur. — 14. Bericht über die Erfolge der katholischen Missionen. Von Johann G. Hubert in Linz. — 15. Kirchliche Zeitläufe. — Von Mons. Dr. Scheicher. — 16. Kurze Fragen und Mittheilungen. Naročuje se lahko v „Katoliški Bukvarni“, stolni trg št. 6. Celoletna naročnina znaša 3 gl. 50 k.; tudi med letom se naročbe sprejemajo ter dobivajo še vsi zvezki.

— Židje na Ogerskem. L. 1785 je bilo v Peštu 40 judov, a sedaj jih je 75.000. Po vsi Ogerski (brez Hrvaške) bilo jih je l. 1785 — 75.089, a l. 1880 jih je bilo 624.737. — In ti vtisnejo

ogerski državni upravi znak njim lastni, kaj čvrsto to pleme, pravi bič kristjanom!

— Moritev v Chateau-Vilain, pri kateri so orožniki ravnatelja tovarne Fišerja in še nekaj delavce vstrelili, pride pred porotno sodbo, ker je sodnija v Bourgoiu izrekla, da ni kompetentna, to reč presojevati. Pri preiskavi se je namreč zvedelo, da ni nihče na orožnike streljal in se jim ni nič žalega storilo, razun, da je ena delavka orožnika z vodo polila. Ravnatelja Fišerja je orožnikov eden prijel, a drugi je nanj streljal, orožniki so pa tudi streljali za ženskami, ki so od tovarne bežale. To vse in še kaj drugega zelo obtožnega se je pri zaslišanju oseb, ki so bile priča tem moritvam, zvedelo; naj več je menda kriv vsemu temu prefektov namestnik, ki je samooblastno in brezpostavno ravnal. Zdaj se bode pa videlo, kako bodo porotniki to stvar razumeli, bodo tudi le ti obsojevali ljudi, ki pravico doma varjejo, a zastopniki vlade jih zato postrelé. Meščani Grevy, Brisson, Ferry in drugi, ki sedaj vlado zastopajo, sicer določno dokazujejo, da imajo meščanje pravico silo s silo zavrniti, ko branijo pravico doma. Nehoté nam pride tukaj v spomin postopanje francoskih oblastnikov v Decazeville. Orožniki se niso brigali za vstajo delavcev, ki so umorili poslovodja Vatrina in potem še le prišli mirit, ko je bilo grozno dejanje že dovršeno. Seveda, delavci kujači so bili republikanci, toraj ljubčeki sedanje vlade, a lastnik tovarne v Chateau-Vilain je bil odločen katolik in je skrbel za dušne potrebe svojih delavcev, toraj v očeh nekterih zadosti velika pregreha, da se z oroženo silo zatara, ako ni vse do pičice spolnjeno, kar postava zahteva; govori se tudi, da so se v tem slučaju sklicavali na postave, ki so že zdavnej odpravljene.

— Žensko vseučilišče, v katerem bodo učiteljice in učenke zgolj ženske osebe, je osnoval pri Egham-u, malem mestu med Londonom in Windsorom nek Hollovay, znan po svojih zrnih (Hollovay-Pillen), ki so bili naznanjeni po vseh listih in so pomagali „za vsako bolezen“ in možu — Hollovay-u pridobili premoženja več milijonov. A mož je namenil denar dobro obrniti. Sezidal je zdravišče za žene na umu bolne s zalogo četrtilijona liber strlg. Potem je Evropo prepotoval, iskal načrtov in namenil ustanoviti zavod, ki nima enacega v Evropi. Hollovay je sicer umrl, a njegov dedič je delo dovršil in „Hollovay College“ je bil vpričo kraljice 1. julija slovesno odprt. Notri je prostora za 250—400 ženskih dijakov. Velikansko poslopje je 550 čevljev dolgo in 576 čevljev široko in ima več nego 1000 sob. Stroškov je nad 1 milijon liber strlg. Mož, Pillen-Hollovay, se je toraj maščeval nad zasmehovalci. Koliko se bode obnesla njegova ustanova, bode prihodnost učila.

— Dolgovi velikih mest. Berolin ima dolga 175.500.000 mark, letos jih je amortiziranih (zbrisanih) 1½ milijon. Vsak prebivalec je toraj poprek dolžan 111 mark, v Parizu 600, a na Dunaji 170 mark. Dolg v Berlinu se popolnoma krije s prebitkom pri plinu, pri vodi i. dr.

— Okrin za vodo (reservovar) iz grških časov je najdel kmet blizu kraja Gradine na otoku Vis. Ta okrin obsega 34 m², je obokan in ima kanal 1 m. visok. V bivališči so dobili ostanke železnih cev za odvajanje in zdi se, da je to vse iz grških časov, mogoče, da je bilo tu mesto „Issae“.

Telegrami.

Petrograd, 13. julija. Car in carinja sta se včeraj v Petrovdvor povrnila.

Winklern, 13. julija. Truplo Pallavicini-jevo so tudi že našli.

Pariz, 13. julija. Sedaj je tudi izgnanstvo vojvod Aumalskega in Chartreskega vže dognana stvar.

Bruselj, 12. julija. Bivši minister in vodja konservativne stranke, Malou, je danes umrl.

London, 13. julija. „Times“ trdi, da je Rusija s tem le zgubila, ker je tako malomarno prelomila določbe Berolinske pogodbe. Rusija se sedaj ne bo mogla nič več upirati popolnej združitvi Bolgarije in Istočne Rumelije, ker je edino zapreko — Berolinsko pogodbo — sama raztrgala.

London, 12. julija. Dosedaj je znan izid 572 izvolitev. Konservativci imajo 290, disidentje 62, Gladstonovci 148 in Parnellovci 72 glasov.

Umrli so:

10. julija. Jera Škof, mestna uboga, 75 let, Karlovska cesta št. 7, vsled zamotenja črevesa. — Marija Jerman, delavčeva žena, 31 let, Kravja dolina št. 9, vsled puerperalne mrljice.

11. julija. Helena Keržnik, hišnega posestnika žena, 59 let, Opekarska cesta št. 10, jetika. — Marija Jerin, črevljarjeva hči, 17 mes., Poljanska cesta št. 18, razkrojenje krvi.

V bolnišnici:

9. julja. Frano Globokar, dninar, 21 let, Pneumothrax. — Domenik Celestin, konduktor, 52 let, kap.

10. julija. Lucija Verhove, delavčeva žena, 78 let, Marazem.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Jerič.

Tuji.

11. julija.

Pri **Maliču**: Ehrenstein in Guttman, trgovci, z Dunaja. — Sigm. Ledner, trgovec, iz Budapešta. — C. Hudovernigg, trgovec, s soprogo, iz Budapešta. — Müller, trgovec, iz Schönbacha. — A. Hirsch, trgovec, iz Schweinfurta. — Baroninja Istenitz, zasebnica, iz Celja. — M. Prusnik, zasebnica, iz Kranja. — Smola, posestnik, iz Dolenjskega.

Pri **Stonu**: C. A. Prine, trgovec, iz Draždan. — Franc Schurz, c. k. stotnik, z Dunaja. — Fr. Absetz, uradnik, s hčerjo, z Dunaja. — Thomas in Tankl, popotnika, z Dunaja. — Arthur Piek, tovarnar, iz Linca. — A. Pollak, trgovec, iz Budapešte. — Edvard Pibernik, uradnik, iz Čabra. — Svitomir Vilhar, zasebnik, iz Prezida. — Jožef Alquaroli, trgovec, iz Zagrada. — A. Meinhold, oskrbnik, iz Hopfenbacha. — Marietti Risigari, zasebnica, iz Trsta. — Emil Steinharl, uradnik, iz Trsta. — Demeter Bletta, zasebnik, iz Prsta. — Karolina Kaus, zasebnica, iz Trsta. — Peter Paglia, zasebnik, iz Trsta. — Leopoldina Lončarič in Marija Wikmaier, zasebnici, iz Reke.

Pri **Bavarskem dvoru**: Sperl, Vieoim in Knoll, trgovci, z Dunaja. — Sussek, zasebnik, z družino, iz Trsta. — Miha Leutsehe, trgovec, iz Reke.

Pri **Tavčarji**: A. Moscini, trgovec, iz Tricola. — A. Ulrich, vodja, iz Zagorja. — M. Sajovic, posestnik, iz Olseuka.

Pri **Avstrijskem caru**: Emil Kohn, trgovec, z Dunaja. — Franc Pranru, dijak, iz Celovca.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	740 24	+10.2	brezvetra	megla	
12. 2. u. pop.	738 76	+21.0	sl. svzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	738 56	+16.0	sl. svh.	sk. jasno	

Zjutraj megla, pozneje jasno. Srednja temperatura 15-7°C, za 3-3° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

13. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 20 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	85 „ 90 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	118 „ 80 „
Papirna renta, davka prosta	102 „ — „
Akcije avstr.-ogerske banke	874 „ — „
Kreditne akcije	278 „ 40 „
London	126 „ 25 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	10 „ 01½ „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	62 „ 02½ „

Št. 11602

Razglas.

(3)

Kakor znano, širi se kolera v nekterih mestih na obalah jadranskega morja.

Vsled tega bodi občinstvo opozorjeno na mestnega magistrata razglas s 25. dne decembra vlaškega leta št. 21.606 s pristavkom, da je vsacega popotnika, ki prihaja iz krajev, kjer je kdo zbolel za kolero, brez odloka zglasti pri tukajšnjem policijskem odseku, in sicer je tiste popotnike, te vrste, ki si vzmó stanovanje po privatnih hišah, zglasti isto tako kakor one, kateri ostanejo v gostilnicah, ker je vsacega brez razločka, kdor prihaja iz okuženega kraja, zdravniško opazovati skozi tri dni.

Kdor opusti zapovedano zglasti, bode kaznovan z najskrajnejšo strogostjo.

Hišni gospodarji odgovorni so tudi za svoje gostače.

Mestni magistrat ljubljanski

8. dan julija 1886.

Preč. duhovščina, ki bi potrebovala novih in cenih sv. podob, posebno za spomine, ki se navadno ob biri dajo, izvoli naj zahtevati uzorcev pri

Katoliški Bukvarni
v Ljubljani.

Ob enem priporočamo svojo zalogo rožnih vencev, svetinjc in škapulirjev vsake vrste. (1)

Oglas.

1000 knjig „Lira in Cvetje“

zbirka vsakovrstnih pesni je naprodaj, ktere je ranjki gosp. Ivan Dolinar založil in na svetlo dal, in kterih, žal, ni utegnil razprodati, in je tiskovina še na dolgu. Da se ranjcemu gosp. Dolinar-ju čast reši, priporoča to knjigo vsim čast. rodoljubom in prijateljem soproga ranjcega in sicer po znižani ceni 40 kr. za vsaki zvezek, prost poštnine.

S spoštovanjem

Katarina vdova Dolinar.
Trst.

(4)

Via Ferriera št. 323.

Cerkveno-književna novost!

V „Katoliški Tiskarni“ je ravno izšla knjiga:

ZBORNİK cerkvenih govorov

na slavo

SS. Cirilu in Metodu.

Zbral in na svetlo dal

ANTON ŽLOGAR,

kapelan pri mestni fari sv. Jakopa v Ljubljani.

Z dovoljenjem v. č. knezoškofjstva Ljubljanskega.

Čisti dohodek je namenjen družbi ss. Cirila in Metoda.

V LJUBLJANI.

Založil izdatelj. — Tisek „Katoliške Tiskarne“.

Vel. 8° 16 pol na krasnem papirju.

Cena 1 gld. 60 kr. in 10 kr. za poštino.

Dobiva se

(5)

pri izdatelji in v „Katoliški Bukvarni“.

Več p. n. č. gg. se je knjiga poslala na ogled; kdor bi se ne smatral naročnikom, naj blagovoljno zapiše „retour“.

Naznanilo.

Drugi snopič nove izdaje

R. Andree's

Allgemeiner Hand-Atlas

je ravnokar došel.

Skupno delo izšlo bo v dvanajstih mesečnih snopičih po 1 gld. 24 kr. in naročila nanj sprejema

„Katoliška Bukvarna“
v Ljubljani.

NB. Pregledi in zemljovidni uzori so vedno in brezplačno na razpolaganje. (3)

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotračnicah knjižica:

Umetno ribarstvo.

Spisal

Ivan Franke.

3¼, pðle v 8° s podobami. Mehko vezana stane 50 kr.

Krasna domovina naša se svojimi potoki, rekami in jezovi je za umno ribarstvo tako ugodno ustvarjena, kakor ne kmalu kaka druga dežela. Sredstva in pota, kako isto pri nas urediti in upravljeti, podaje čislani gospod pisatelj na jako umeven način v gori omenjeni knjižici. Le-ta bode vsakemu, ki ima srce in skrb za povzdigo narodnega blagostanja, dobro delo sredstvo, da se o tem predmetu pouči. Priporočjuva torej knjižico osebito velečestiti duhovščini, učiteljem in zemljiškim posestnikom, ker sva uverjena, da jo bodo z velikim zanimanjem prebirali ter iz nje črpali gotovo lepo korist.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotračnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Poslano.

Gospodu pl. Trnkóczyju!

Lekarju zraven rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam sprejem 5 steklenic cveta za konje ali konjskega fluida.*) Ker se je ta od Vas narejen cvet za konje pri zunanjih boleznih pri mojih konjih tako izvrstno obnesel, zasluži da se po časopisih javno razglasi.

Srčen pozdrav!

(7)

Anton Krašovic,

posestnik.

Vrhnika pri Starem trgu poleg Rakeka, 3. jan. 1886.

Za notranje bolezni pri konjih, goveji živini, prašičih in ovcah, priporoča se pa izkušeni živinski prah (1 zavoj 50 kr., 5 zavojev 2 gl.) Mnogotere ozdravila pri rabi tega živinskega prahu, kakor njegove dobrodelne lastnosti pri različnih boleznih, pripravile so živinske zdravnike in živinorejce do tega, da ta prah za prvo in najvažnejšo zdravilo rabijo ter se priporoča, da ga vsak gospodar pri notranjih živinskih boleznih takoj rabi, sploh da se ta prah zmeraj pri hiši nahaja. Izvrstno se rabi ta živinoredilni prah, ako živina neče jesti, pri krvni molži, kakor tudi za izboljšanje mleka.

Prodaja in razpošilja ga z vsakdanjo pošto lekarna Trnkóczy, zraven rotovža v Ljubljani.

*) Konjski fluid 1 steklenica 1 gl. — 5 steklenic samo 4 gl.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.